

EVA, ČARODĚJKA.

Favel Vysín.

Levy na obzoru temně se rděly posledními paprsky zapadajícího slunce. Daleko dole, až u pat návrší rozléhala se široká rovina, teď už v tom šera teskná a sklíčená. Ale za dne, zejména za dnů junečních, byla veselá i milá a skvívaní, kteří nad ní se vznášeli, zdáli se zpívatí veselí, než jinde, neboť málokde viděti tolik požehnaní božího, jako na této úrodné pláni. K lesům nahoru bylo přes půl hodiny, cesty dost klopnoté, protože pořád stoupala příkré vzhůru. Asi uprostřed cesty byla velká lípa, sama a sama v širém poli, a pod ní kaplička, která tam prý byla postavena v den, kdy byla zasazena ta lípa, a obě na smutnou paměť nějakého nešťastí. Také se povídalo, že za dávnych dob tam upálili děvče, obviněné z čarodějnictví, ale pak, když po letech se zvědělo o její nevině, postavili tam kapličku a zasadili lípu...

Bylo to dávno a dávno, snad už tři sta let. Tam, kde teď je lidnatá ves, byla jen malá osada, tvrz, klášter a několik stavení selských, ubohých, jak tenkrát byly, zboží to bohatého zemana a sousedního kláštera. Byly to neklidné tehdy v Čechách doby. Jako se teď lidé rvou a vraždí i nenávidí k vůli národnosti, tak tenkrát k vůli náboženství. Bylo to sám soumrak nejčernější doby našich dějin českých, na kterých ještě dnešní pokolení vzpomínají s hrůzou. Zeman měl jediného syna Aleše, kterého nesmírně miloval. To tím více, že hoch už máteře neměl, protože zemřela a za ní ještě dvě dítky zemanovy. Neměl než Aleše, útlého a chorého. Zdálo se, že slabě zdraví zdědil po nebožce paní máteři, jež nikdy nebyla zdravá velkého a po dvou se strach, které záhy po matce zemřely. Ostříhal proto zeman Aleše úzkostně a bděl nad ním okem starostlivým. A hle, Aleš, čím více vyrůstal, tím byl statnější a mohutnější na nesmírnou radost otcovu.

"Bůh tě mne k radosti zachoval," říkával si a hle, Aleš skutečně rostl a byl zdrav. S otcem radostný žil život. Třebaže někdy přelétly nějaké mráčky, tu přece jen život mile plynul na tvrz. Jediné, co je tísnilo, byla vzpomínka na zemanku, záhy zemřelou. Říkali: "Jen kdyby nám paní máteř byl Pán Bůh zachoval!" V tom s nimi souhlasil domáci i okolní lid, neboť byla zemanka pravá staročeská žena, srdce dobrého a laskavého. Bylo té její dobroty často třeba, neboť zeman byl povahy zas prudké, často i divoké, která ho strhovala občas k ukrutnostem vůči poddaným. Tu zemanka často mnohému zabránila. A mohla zabránit. Byl zeman jen přehlý, nikoli v základě zlý a zemanku nesmírně miloval a všechno k vůli ní učinil. Když zemřela a za ní dvě dečrušky jako poupatka se uložily do sklípku v klášterním kostele pod kámen se zemanským znakem a staročeským nápisem okolo, tu zeman zavěnil na celý svět. Málo kam vyzháněl, i lovu, tohoto nejmilejšího zaměstnání a zábavy své, hrubě nedbal. Jedinou jeho radostí byl Aleš, který vyrůstal v statného jinocha. Jinak mu neřikal, než: "Mé jediné potěšení, má jediná radost!"

Aleš byl hezký, ohnivý hoch dvaletní. Zeman, patře na něj, tenkrát k vůli náboženství. Bylo to sám soumrak nejčernější doby našich dějin českých, na kterých ještě dnešní pokolení vzpomínají s hrůzou. Zeman měl jediného syna Aleše, kterého nesmírně miloval. To tím více, že hoch už máteře neměl, protože zemřela a za ní ještě dvě dítky zemanovy. Neměl než Aleše, útlého a chorého. Zdálo se, že slabě zdraví zdědil po nebožce paní máteři, jež nikdy nebyla zdravá velkého a po dvou se strach, které záhy po matce zemřely. Ostříhal proto zeman Aleše úzkostně a bděl nad ním okem starostlivým. A hle, Aleš, čím více vyrůstal, tím byl statnější a mohutnější na nesmírnou radost otcovu.

"Cheš mně něco říci, Lukáši?" "Ano, něco vážného," odvětil mnich. "O tvém synu!" "O mém synu!" Zeman se zarazil. "Je ve velikém nebezpečí!" začal mnich zvolna a vážně mluvit. "Co pak mu hrozí? Snad ne o život?" "O něco většího, milý pane!" "Co by mohlo být většího než život?" otázal se zeman. "Spása duše!" "Tato slova pronesl mnich pozneseným hlasem a s očima velmi vážnými. Na to zeman zbledl. Co pak se mohlo stát? Vzpomínal na poslední změny, které pozoroval na svém synu. "Jak mám tomu rozumět?" "Tvůj syn," pravil mnich, "mám bezpečné o tom zprávy, vzplanul milostí!" "Tu se zeman usmál, bylo mu, jako by se sebe shodil těžké břemeno. Jen to? Očekával věci horší. "Nu," pravil, "jistě právo jeho mladosti, je mu dvanacet let. Já v těch letech také všelike kousky dělal, a hle, je ze mne, Bohu chvála, jistě muž dobrý a bohabojný. A věru, že Alešovi brániti nebudu v jeho volbě. Jen je-li dívka hodná a dobrého rodu!" "To právě je to," pravil mnich. "Je kacířka a rodu nízkého!" Zeman nyní znovu a více poblehl. Kacířka! Tomu nemohl věřiti. Ale mnich vážně měl důkazy a zprávy. Eva to je, dcera hajného, tajného, ale tih zapékli-tějšího kacíře, který má staré knihy a kacířské!

"A jak je možná, aby můj syn se zapomněl s takovou?" "Je to dcera ďábla, který jí dal libeznou tvář, kterou k sobě mladý lid vábí! A něco ví! Za tajemství, kterak z různých, o půl noci v lese sbíraných bylin připravovali kouzelné lektvary — kdo jich použije, je v jejich osídlech!" "Čarodějka!" vykřikl zeman prudec, nic si z toho nedělaje, že je v kostele nad hrobem své choti. "Ano čarodějka!" "Pak běda jí i tomu starému!" Zeman rozechvěně vyšel z chrámu. Bylo krásné odpoledne, na tvrz ticho svátečního oddechu. První, po kom se zeman sháněl, byl Aleš. Dostalo se mu odpovědi, že se odešel někam. Asi prý do lesa na lov. Však ví, na jaký lov, ko-ho tam jde lovit. A zeman vyrazil rázným krokem z tvrze. Taký k lesu a zrovna k hajného chatrči, která stála v údolíčku při malé řece. Byla ne velká ta chatrč, s doškovým krytím, ale libezné vypadala v rámeč přiléhající k ní hvozdu. Před ní pěkně pěstěná zahrádka s květinami. Ze-man obrátne a ostrážiti se tam přišel, jak na lovu za plaechou zvěří. Chtěl mít plnou jistotu a za krátko ji měl. V zahrádce na la-vičce spatřil svého syna v důvěrném, tichém hovoru s dečrou hajného. Nemohl vyslechnouti, ač přiblížil se dosti blízko, o čem mluví, ale viděl zardělé jejich tváře a planoucí oči milosti. Oba mladí lidé něčeho nepozorovali a Aleš právě skláněl se k Evě, aby jí polbil. V tom okamžiku zazněl vážný, přísný hlas: "Aleš!"

také propůjčil krásnou její tvář. Bylo mnoho těch, kteří hajného i Evu upřímně litovali, protože je znali jako hodné lidi, kteří nemějí jiné chyby a viny, než že jsou ti-chými kacíři, jak tenkrát bratry nazývali. Ale zase i dosti bylo těch, kteří jim to přáli, kteří by byli jině víry za živa upálili a na kříž vbili. Zvláště Evě předpovídaný zlý osud, protože čarodějství, jako vyložený spolek s ďáblem, ze stíháno a trestáno. Také skutečně, co povidali a předpovídali, se splnilo. Eva obviněna a souzena z čarodějství. Marně se dovolávala své nevině. Šlo se ku podivu dost svědků a žalobců, mezi nimi zvláště vášnivě si vedl Alešův otec. Starý zeman svou etí i šedinami se zařikal, že je to čarodějka ohavná, která mu syna zmámila čaroděj-ným nápojem. Eva marně se do-volávala Aleše, ten nebyl přítomen. A tak se stalo, co se ten-krát stávalo: Eva odsouzena pro-kouzla a čáry, tajný spolek s ďáblem a upálena...

Aleš pomoci nemohl. Slyše o roz-sudku i jeho vykonání, byl blíže šílenství. Slyšel jak se vy-právělo, jak Eva už na hranici přešl proti starému zemanu zařala a zvolala: "To těžce odpýkáš, starý..." Dále nemohla, kouř jí zadusil hlas, plameny pohltily tělo... V okolí byla to událost, o kte-ré horlivě se vyprávělo. Starý hajný vyprávěl výpraskem a věze-ním. Bylo dost těch, kteří zatra-covali smrt Evinu, mnoho že si vzal starý zeman na svědomí, že Evu udal a tak stál o její život. Ale přišly události jiné, které smrti Evu čarodějku i její smrt s povrchu. Jiné, velké věci kvačily. Docházelo k velikému, koneč-nému útočným mezi oběma nábo-ženskými tábory v Čechách, k ú-čtování, které skončilo Bílou Ho-ron. Rozneslo se, co se děje v Praze, tam že už došlo k vytržno-stem, stavové že se chystají k zjevné vzpouře s mečem v ruce. Starý zeman zrudl, když se to do-věděl. Zvěděl brzy i v nejbliž-ším sousedství, že tomu tak. Pan Kryštof Harant z Polzic, že se přidal k rebelům i jiný soused pan Vilém Konečnický a jiní pá-nové, rytíři i drobní šlechtici a ze-mané z okolí že táhnou se zbroj-ným lidem proti císařským. Pro starého zemana nebylo váhání, o-činiti. Jakkoli už myslel, že nikdy meč do ruky nevezme a postava jeho nachýlena byla, přece se roz-hodl, nahnuta postava se mladí-čky vzpráhla, oko zaplálo. "Aleš, udeřila hodina, kdy o-havné plemeno kacířské třeba ráz-ně potříti, zmijí šlápnouti na hla-vu!" a Aleš přisvědčil a už taky se chystal. Se slušným houfem vyrazili z tvrze. Před odjezdem ještě starý zeman i syn se zasta-vili v kostele u sklípku, v němž odpočívala zemanka. Rozloučili se s hrobem a vyrazili za smutné-ho podzimního rána... Na Bílé Hoře u Prahy rozrušila se bitva, památná pro všechny ča-sy, pro všechna pokolení. Srazil se tam císařští s královským voj-skem zimního krále. Jako dábli narazili na sebe s obou stran. V šiku jízdních byl starý zeman s Alešem. Byla podivuhodná pře-nost zemanova, jako by stáří vše-chno s něho spadlo, jako by tou vřavou všecek omládl. Rozdál rány na všechny strany, vše-chna zář, kterou ehoval k druhé straně, se vybijela. Při tom ne-spouštěl z očí Aleše, který rovněž statečně se bil. Najednou vidí divokého, ohromného chlapa, jak se rozjel proti Alešovi, jak veliký meč zvedá k smrtící ráně. Zeman předjel, aby chránil syna. Roze-hnal se, ale už hraně odrazil mu zbraň a srazil ho s koně. "Aleš," zaúpěl starý ve stra-chu o syna. Ale už tu byl obrat, uopřel se dáva na útek na všech stranách. Starý zeman na chvíli upadl v bezvědomí. Když se pro-budil z mráček, viděl Aleše, jak se nad ním skláněl. Byl živ a zdrav. Starý zeman se nyní otázal, vida, že hluk už se vzdaluje. "Vyhráli jsme?" Aleš přisvědčil. Zeman se jal ruce: "Buď Bohu díky za to!" Ale za chvíli zase upadl v blouznění a začal křičeti a ukazovati před sebe: "Tam, tam, Aleš, zálež jí!" Aleš se ohlédl. Nikoho neviděl, než mrtvé i raněné a poházené zbraně. Ale zeman stálo klíček: "Zažou jí, zálež jí..."

F. DVORÁK, prodávac vepřů. ART. ROGERS, prod. dobytka. AL. POWELL, prodávac ovcí. Dvořák Commission Co. DOFORUCENI - Packers National Bank, South Omaha, Nebr.; Bank of Ashton, Ashton, Nebr.; Central National Bank, David City, Nebr.; Stock Yards National Bank, South Omaha, Nebr. Telefonujte neb pište nám a dostanete bezodkladnou odpověď. — Tel. No. 607 — Res. Phones: No. 2118 — No. 3780. Píšte nám o tržní zprávy. Budeme si vážití zámilky od Vás a uji-šťujeme, že dobytka Vašemu dostane se naší osobní pozornosti. Rovněž na objednávku koupíme Vám dobytek ku výkrmu. 121f Jediná česká kommissionářská společnost. Room 216 Exchange Bldg., SOUTH OMAHA

Václav Kozák vlastní moderní závod 2705 SO. 10. ST., OMAHA, NEBR. Záboby čerstvého masa, jakož i veliké vý-roby uzenářské té nejlepší jakosti. Zkuste koupiti u něho jednou a zjistíte, že podruhé při-jedete zase. Objednávky možno učiniti telefo-nem: Douglas 4733.

Stary Old Saxon Brew THE TALK OF THE TOWN JOSEF J. KLIMENT feditel "The Guarantee Abstract Company", 1623 Farnam ul. Majetkovým výtahům z knih vě-nuje vzornou péči. Nahore, čis. pokoje 7— Tel. Douglas 2917

KONCERT každý večer a v neděli od-poledne. Kubelík a jiní če-ští umělci, jakož i nejlepší české kapely a pěveckí soli-isté na programu, v čís. 1246 jižní 13. ul. — K hojně ná-vštěvě zve:— JOHN HOFMAN obchodník mluvícími stroji a rekordy — pořadatel. — Vstup volný.

Doctor E. Capek —český— Lékař a Ranhojč SCHUYLER, NEB. Phone 77 Moji nemocní mohou najiti o-šetření v české soukromé nemoc-nici pl. Prokešové ve Schuyler, Nebr. 231f

"Staré Spolehlivé" Metz Omažské oblíbené pivo WM. J. SWOBODA, malo-obchodník. Tel. Doug. 222

DOBŘE PIVO JEST ZNAMENITÝ LÉK FREMONT BREWING CO. FREMONT, NEBRASKA. vyrábí a lahvuje Plzeňské pivo. Co se týče chuti a jakosti, jest nejbližší importovanému. Součástí tohoto piva, nejlepší slad, dělán z nejlepšího ječmene v našem pivovaru a pravý český žatecký chmel jest používán. Obsahuje 3 procenta líhu a jest doporučován mno-hými lékaři. Cheče-li sobě pochutnati, objednejte sobě jednu bednu.

Modní svět.

1280 — Kimono pro dámy. — Strih ve 3 velikostech; Malá, pro-střední a velká. Jest zapotřebí 5 1/4 yardu 44-palcové látky na prostřední velikost. 1290—1280 — Šaty pro dámy. Živětky 1290 — strih v 6 velko-stech; 34, 36, 38, 40, 42 a 44 pal-ce míry přes prsa. — Sukně 1289 — strih v 6 velikostech; 22, 24, 26, 28, 30 a 32 palce míry v pásu. Jest zapotřebí 7 1/2 yardu 44-palcové látky na střední velikost. Sukně při dolním okraji máti asi 3 1/2 yardu. Toto jsou dva rozdílné mistry, z nichž každý sám o sobě stojí 10c — dohromady tedy 20c. 1282 — Šaty pro mladší dívky. — Strih ve třech velikostech; 12, 14 a 16 roků. Vyžadují 5 1/4 yardu 36-palcové látky na velikost 14 let. 1275 — Zástěra pro děvčata. — Strih v 6 velikostech; 4, 6, 8, 10, 12 a 14 roků. Vyžaduje 2 1/2 yar-du 36-palcové látky na velikost 10 let. Každý kus sobě předplatí na někter-ý z našich listů, obdrží jeden modní veselek strih úplně zdarma. Další vze-ky za 10c jeden. Upozorňujeme naše oděvatelky, aby při objednávce vnořily stříh nebo-mennul udati mimo označeného čísla, jest míru svých stříh.